

Міністерство освіти і науки України  
Міжрегіональна Академія управління персоналом  
Придніпровський інститут ПрАТ “ВНЗ “МАУП”, (м. Кременчук)  
Університет економіки (м. Бидгощ, Польща)  
Гданська політехніка (Politechnika Gdańska) (Гданськ, Польща)  
Вища школа внутрішньої безпеки (м. Лодзь, Польща)  
Таврійський державний агротехнологічний університет  
імені Дмитра Моторного  
Криворізький національний університет

### **III Міжнародна науково-практична інтернет-конференція**

## **АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ**

*Матеріали конференції*

*30 січня 2025 р.*

Кременчук  
2025

**Науковий керівник:**

*П. Г. Ільчук, д-р екон. наук, проф.,  
завідувач кафедри управління проєктами*

**В. П. ГОРИН**

*д-р екон. наук, проф.  
професор кафедри фінансів ім. С. І. Юрія*

**О. І. ФАРМАЗЮК**

*студент групи ФПФ-21,  
Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль*

## **КЛЮЧОВІ ПЕРЕДУМОВИ ЕФЕКТИВНОСТІ РОЗРОБКИ ПРОЄКТІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ**

Вихідним моментом застосування проєктного підходу при вирішенні проблем суспільного розвитку є чітка їх ідентифікація, що вимагає застосування наукової методології та спеціальних методів дослідження. Оцінювання проблем розвитку територіальних спільнот є важливим кроком у розробленні проєктів, які спрямовані на усунення першопричин суспільних викликів і водночас сприяють досягненню справедливих і довгострокових вигод від їх реалізації. Розуміння соціального контексту дозволяє розробляти проєкти з урахування важливих проблем громади, забезпечуючи ефективну їх реалізацію і стійкість досягнутих результатів.

Ключові підходи та стратегії для розробки ефективних рішень щодо вирішення соціальних проблем передбачають урахування таких аспектів:

1) аналіз опричин виникнення проблеми, зокрема із застосуванням дієвих методів діагностики. При такому оцінюванні важливо залучати зацікавлені сторони (місцеві громади, державні установи, неурядові організації та приватний сектор до визначення проблем). В процесі аналізу важливо також використовувати дані щодо оцінювання впливу на навколишнє середовище, соціально-економічні дослідження та аналіз ризиків для досягнення максимальної об'єктивності вихідних даних при розробленні проєкту розвитку;

2) ранжування проблем. Виявлені соціальні проблеми мають бути оцінені з точки зору їх пріоритетності для громади, впливу на її розвиток. Важливо оцінити ресурси, часові параметри, необхідні для вирішення кожної із виявлених проблем для фокусування на найбільш вагомих. Окремим виміром ранжування є оцінка гостроти проблеми, що дає можливість приділити увагу

питанням, які потребують вирішення уже зараз і не можуть бути відкладеними на пізніше;

3) інклюзивне планування. При пошуку шляхів вирішення проблем розвитку важливо забезпечити широке залучення зацікавлених сторін у процес, спільну розробку рішень. Це формує почуття відповідальності та гарантує, що рішення будуть прийнятними для мешканців громади з погляду їх менталітету та місцевої культури. При виробленні способів вирішення проблеми важливо врахувати позицію не тільки населення, але й бізнесу, органів публічної влади, які матимуть вплив на формування фінансових ресурсів для реалізації майбутнього проєкту [1];

4) інноваційні й адаптивні рішення. Особливою ознакою проєктного підходу у вирішенні проблем сталого розвитку є орієнтація на інновації. Інтегруючи сучасні інструменти і креативні підходи, проєкти розвитку можуть ефективніше вирішувати проблеми й досягати довгострокової сталості. Адаптивність при управлінні проєктом означає готовність змінювати стратегії у реалізації окремих його моментів проєкту на основі зворотного зв'язку та змінюваних обставин зовнішнього середовища;

5) розбудова спроможності, розвиток інституцій. При інклюзивному плануванні проєктів розвитку доцільно орієнтуватись на розбудову потенціалу громади, що дасть можливість їй мешканцям взяти на себе відповідальність за проєкт після завершення основної фази діяльності. Важливим моментом довгостроковості вирішення проблеми і сталості результатів втілених проєктів розвитку є зміцнення інституційної бази, тобто механізмів підтримки проєкту з боку органів публічної влади;

6) інноваційні фінансові схеми та рішення. При виробленні шляхів вирішення суспільної проблеми важливо орієнтуватись на інноваційні схеми фінансування проєкту. Вони мають передбачати диверсифікацію джерел та каналів фінансування, поєднувати публічні ресурси, приватні інвестиції та міжнародну допомогу, інноваційні методи та інструменти фінансування [2];

7) підвищення стійкості та управління ризиками. При виробленні шляхів вирішення проблем важливо передбачити потенційні ризики, а також розробити плани дій на випадок непередбачуваних ситуацій. Для цього доцільно застосовувати сценарне планування, що дає можливість більш ґрунтовно оцінити ризики проєкту та підійти до реагування на них;

8) моніторинг і оцінювання, тобто регулярне відстеження результатів рпроєкту, щоб визначити сфери, які потребують уваги. Використання незалежних схем оцінювання для досягнення прозорості та підзвітності, створення механізмів стійкого регулярного зворотного зв'язку із зацікавленими сторонами корисне для покращення результатів проєкту.

Таким чином, планування проєктів сталого розвитку вимагає міждисциплінарного підходу, який поєднує інноваційні інструменти, участь зацікавлених сторін та адаптивні стратегії. Надаючи пріоритет співпраці, безперервному навчанню та розбудові стійкості, проєкти можуть ефективно вирішувати проблеми та досягати поставлених цілей.

1. *Turnbull A. Community Needs Assessment Guide with Examples. Rosterfy. 2022.* URL: [https://www.rosterfy.com/blog/community-needs-assessment-guide-with-examples?utm\\_source=chatgpt.com](https://www.rosterfy.com/blog/community-needs-assessment-guide-with-examples?utm_source=chatgpt.com)
2. *Горин В. П., Карпишин Н. І. Особливості фандрайзингу у публічному секторі економіки. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 16. С. 13–19. DOI: 10.32702/2306-6814.2021.16.13*

**Д. Б. ГРОМЛЮК**

здобувач спеціальності 035 Філологія,  
Придніпровський інститут ПрАТ “ВНЗ “МАУП”

## ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СЛОВОТВОРЕННЯ ПРИКМЕТНИКІВ АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

---

Розділ мовознавства, що ґрунтується на вивченні способів утворення нових слів, дослідженні їх структури, та семантику називається словотворенням. Для належного порівняння процесів та способів утворення прикметників в українській та англійській мовах, варто спочатку розглянути закономірності утворення нових одиниць на основі вже існуючих.

Як відомо, слово має твірну основу, тобто корінь. Корінь — це найменша частина слова, яка виражає основне лексичне значення (**ніч, нічний, нічник**). В свою чергу корінь є основою твірного слова, тобто вихідної форми без якої утворення похідних слів не є можливим. При утворенні нових прикметників, твірне слово є фундаментальною частиною, адже воно визначає структуру (морфологічна залежність твірного слова) та семантику (значення) майбутнього похідного прикметника.

Способи утворення нових слів, зокрема й прикметників в українській мові поділяються на дві основні групи: морфологічні та неморфологічні. В свою чергу морфологічні поділяють на:

- суфіксальні: *слива* — *сливовий*;
- префіксальні: *казати* — *показати*;
- без афіксальні: *описувати* — *опис*;
- префіксально-суфіксальні: *гострий* — *загострення*;
- основоскладання : *краєзнавчий*;
- складання скорочених слів: *МЗС, ЦРУ, ЗСУ*.

Неморфологічні включають наступні способи:

- семантичний: *коса* (інструмент) — *коса* (волосся);
- перехід частин мови: *спів* (іменник) — *співочий* (прикметник);
- злиття основ: *аква + парк = аквапарк* [1; 2].

Словотвір в англійській мові включає наступні методи: